

ČESKÁ ASOCIACE PRO SOCIÁLNÍ ANTROPOLOGII

ve spolupráci s

Etnologickým ústavem Akademie věd ČR, v.v.i.

si Vás dovoluje pozvat na

LADISLAV HOLY LECTURE 2020

kterou přednese

MARTIN FOTTA

Goethe University Frankfurt

***Princíp domácnosti a námedzná práca:
O ekonomickej integrácii Calónov v Brazílii a o
možnostiach komparatívnej analýzy***

Diskutant: Yasar Abu Ghosh

Univerzita Karlova, Fakulta humanitních studií

Přednáška se uskuteční

25. ledna 2020 od 16.00 hod.

v prostorách

Etnologický ústav AV ČR, budova C, 3. patro, Horní sál
Na Florenci 3, 110 00 Praha 1

Abstrakt

Môj príspevok vychádza z môjho doterajšieho etnografického výskumu v Bahii, na severovýchode Brazílie. Na jeho základe načrtnem jeden z možných komparatívnych modelov, na základe ktorého je možné analyzovať spôsoby, ktorými sa mnohé rómske komunity na oboch stranách Atlantiku ekonomicky začleňujú do spoločnosti. Moju argumentáciu rozviním nasledovne: 1) v Bahii prislušníci a prislušničky rómskej komunity Calónov trvajú na tom, že „(praví) Cigáni (*Ciganos*) nepracujú (*trabalhar*)“. Kultúrne hodnotnejšou je autonómna forma zárobku a to najmä obchodovanie a požičiavanie peňazí. 2) Práca (*trabalho*) je v Bahii – formovanej v minulosti otroctvom a marginálnym postavením v globálnom systéme – často považovaná za niečo, čo potenciálne degraduje a vedie ku neslobode (*cativeiro*). 3) Odmietanie práce Calónmi nie je však iba ideologickou inverziou hegemonného ne-rómskeho sveta práce, ale poukazuje aj na hodnoty, ktoré sa Calóni snažia zachovávať pri svojom začleňovaní sa do spoločnosti. Tieto hodnoty sú hodnotami, ktoré charakterizujú *householding* (princíp domácnosti, samozásobiteľstvo, gazdovanie), jeden zo štyroch všeobecných princípov ekonomického správania, ktoré Karl Polanyi definoval vo *Velkej Transformácii* (1944). Keďže toto ‘samozásobiteľstvo’ je integrované a operuje v prostredí, v ktorom dominuje trh, tak nemôže byť sebestačné, ani plne inštitucionalizované.

O prednášejícím

Martin Fotta pôsobí ako výzkumný pracovník na Inštitute etnologie Goetheho Univerzity vo Frankfurtu nad Mohanom. Jeho súčasný výzkumný projekt je zaměřený na vliv tzv. podmíněných transferů (angl. *conditional cash transfer*, tj. finanční pomoci chudým domácnostem, která je podmíněná vykonáváním určité aktivity) na zadlužování domácností na venkově v Brazílii. Je autorem monografie *From Itinerant Trade to Moneylending in the Era of Financial Inclusion* (Palgrave Macmillan, 2018). Spolueditoval kolektivní monografie *Gypsy Economy: Romani Livelihoods and Notions of Worth in the 21st Century* (Berghahn, 2016) a *Money from the Government in Latin America Conditional Cash Transfer Programs and Rural Lives* (Routledge, 2018). V zimním semestru akademického roku 2019-2020 působí v Praze jako hostující profesor na Katedře obecné antropologie, FHS UK.